

ความสำคัญของปัญหา

สถาบันครอบครัวถือได้ว่าเป็นสถาบันพื้นฐานทางสังคมที่มีความสำคัญในการขัดเกลาหล่อหลอมให้บุคคลเข้าสู่สังคมได้อย่างมีคุณภาพ และอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข โดยการที่สมาชิกในสังคมจะอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุขนั้น ที่สำคัญควรมีพื้นฐานครอบครัวที่อบอุ่น ไม่มีความแตกร้าง จะเป็นสิ่งที่ช่วยนำพาสังคมให้ดำเนินไปด้วยความสงบราบรื่นและสันติ

แต่จากการที่สังคมไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรมไปสู่สังคมอุตสาหกรรม ซึ่งมีการรับเอาเทคโนโลยี ตลอดจนวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามานั้น ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงในระบบครอบครัว(บุญประคอง ภาณุรัตน์, 2531:1) โดยมีผลต่อบทบาทของสมาชิกครอบครัว ทำให้ทั้งสามีและภรรยาต้องออกไปทำงานนอกบ้านทั้งคู่ แต่เนื่องจากสังคมไทยมีการปลูกฝังค่านิยมให้ผู้หญิงเป็นคนสงบเสงี่ยม อยู่ในโอวาท อ่อนน้อมการตัดสินใจส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสามี และมีหน้าที่คอยปรนนิบัติคนในครอบครัว ให้มีความสุขโดยเฉพาะอย่างยิ่งสามี (บวร ประพฤตติ : 2520) ทำให้ภรรยาต้องเพิ่มบทบาทความเป็นแม่ แม่บ้าน และผู้หญิงทำงานเข้าไว้ด้วยกัน โดยที่ภาระทั้งหมดตกอยู่กับภรรยา (สุชีลา ตันชัยนันท์ : 2540) ซึ่งผลจากการที่ภรรยาต้องใช้เวลานานเพื่อจัดการกับภาระทั้งหมดทำให้เกิดความเหินห่างกับสามี สร้างความบีบคั้น ความไม่พึงพอใจ และนอกจากนั้นยังเป็นการเปิดโอกาสให้สามีมีเวลาไปใกล้ชิดกับผู้หญิงคนอื่น นำไปสู่ความขัดแย้งในครอบครัวในเวลาต่อมา จึงกล่าวได้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นอันเป็นผลมาจากความสัมพันธ์ที่ไม่ราบรื่นในครอบครัว ที่สำคัญประการหนึ่งได้แก่ปัญหาการที่ผู้ชายไปมีภรรยาน้อย

ปัญหาผู้ชายมีภรรยาน้อย ถือเป็นปัญหาที่ทรมาณจิตใจภรรยาหลวงมากที่สุด ที่เกิดจากการกระทำของสามี และนับวันปัญหาการมีภรรยาน้อยของผู้ชายถือเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่มีแนวโน้มเพิ่มจำนวนมากขึ้นโดยเฉพาะในชุมชนเมือง เนื่องจากมีอุปทานของผู้หญิงเป็นจำนวนมาก ผู้หญิงเหล่านั้นมาจากชนบทต้องการรายได้เพื่อช่วยเหลือครอบครัวในชนบทที่ส่วนมากมีฐานะยากจน โดยที่ผู้หญิงเหล่านั้นส่วนมากจะหารายได้ในภาคบริการ จึงมีโอกาที่จะพบปะใกล้ชิดและเป็นภรรยาน้อยกับผู้ชายที่มาใช้บริการ ซึ่งมีฐานะพอที่จะส่งเสียเลี้ยงดูในเวลาต่อมา (อมรา พงศาพิชญ์, 2537:3-8)

เป็นที่น่าสงสัยว่า สังคมไทยอันได้ชื่อว่าเป็นเมืองพุทธ แต่เหตุใดการกระทำของชายชาวพุทธบางส่วน จึงขัดกับหลักธรรมคำสอนของพุทธศาสนา และมีจำนวนมากขึ้นทุกขณะ โดยหลักธรรมดังกล่าว ได้แก่ศีลห้า ซึ่งได้ระบุไว้ในข้อที่สาม ที่ว่า กาเมสุ มิจจาจารา เวรมณี ที่ว่าถึงข้อห้ามการประพฤตินิดในกาม โดยการที่ผู้หญิงที่เป็นภรรยาบ่อย หรือการที่ผู้ชายมีภรรยาบ่อย ถือได้ว่าผิดต่อหลักศีลธรรมข้อนี้อย่างแน่นอน และผิดต่อหลักภรรยาธรรม4 หรือธรรมของผู้ครองเรือน ซึ่งเป็นแนวประพฤติปฏิบัติสำหรับครอบครัวเพื่อความผาสุกปราศจากความขัดแย้ง(คณะกรรมการดำเนินการถวายผ้าพระกฐินพระราชทานกองทัพเรือปี2541,2541:84) ดังนั้นจากการเพิ่มจำนวนของผู้ชายที่มีภรรยาบ่อย แสดงให้เห็นว่า หลักศีลธรรมทางพุทธศาสนาได้หายไปจากจิตใจของคนไทยหลายคน นอกจากนั้นยังพบว่าสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะละครหรือภาพยนตร์ยังได้นำเรื่องราวของภรรยาบ่อยมาเป็นแนวเนื้อเรื่องหลักในละครหรือภาพยนตร์มากมายหลายเรื่อง (บงกช เศวตามร์,2533:65) ซึ่งผลจากการรับชมเรื่องราวจากสื่อต่างๆ เป็นประจำ อาจเป็นแบบอย่างให้ผู้ชายในปัจจุบันมีภรรยามากกว่าหนึ่งคนในช่วงเวลาเดียวกันได้

และจากการที่ผู้ชายไปมีภรรยาบ่อย ได้ส่งผลกระทบต่อครอบครัวอย่างมาก โดยจากการวิจัยของพรทิพย์ เพชรสุศิริ (2532) (อ้างในเหมววรรณ เหมะนัค,2533:32) ซึ่งได้วิจัยถึงสาเหตุของความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัวนั้น พบว่าสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความรุนแรงในครอบครัวมาจากเรื่องชู้สาว (อมรา พงศาพิชญ์, 2537:3-11) นอกจากนั้นจากงานของ สุพัตตรา สุภาพ (2542 : 42) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของครอบครัวว่ามีความสำคัญมากต่อการขัดเกลาทางสังคมทางอ้อมต่อบุตร ซึ่งเป็นการขัดเกลาอย่างไม่เป็นทางการ โดยบุตรอาจเลียนแบบพฤติกรรมของพ่อแม่โดยรับเข้าไปโดยไม่รู้ตัว ดังนั้นหากพ่อมีภรรยาหลายคน อาจทำให้บุตรเลียนแบบพฤติกรรมดังกล่าวของพ่อได้ และนอกจากครอบครัวแล้วกลุ่มเพื่อนก็ถือได้ว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของแต่ละบุคคล เนื่องจากหากบุคคลมีความต้องการที่จะทำให้เพื่อนยอมรับตนเป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่ม บุคคลก็จะเลียนแบบพฤติกรรมของกลุ่มเพื่อน ไม่ว่าจะด้านความคิด การแต่งกายหรือการแสดงออก ดังนั้นการที่เพื่อนมีภรรยาหลายคน จึงอาจเป็นแบบอย่างให้เกิดการเลียนแบบได้

ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการที่ผู้ชายมีภรรยาบ่อยนั้น อาจโยงใยไปสู่ปัญหาอื่นๆ ได้อีกมากมาย อาทิ การที่สามีไม่มีเวลาให้กับภรรยาหลงและลูก มีผลทำให้ลูกขาดความอบอุ่น เกิดปัญหาเด็กถูกทอดทิ้ง(อัชจรา อักขรวิทย์,2529:6) ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหายาเสพติด หรือปัญหาอาชญากรรมในเวลาต่อมาเมื่อเด็กโตขึ้น หรือจากการที่ผู้ชายมีภรรยาบ่อย อาจก่อให้เกิดความขัดแย้ง เกิดการทะเลาะวิวาทและความรุนแรงในครอบครัว นำไปสู่ปัญหาการหย่าร้างในเวลาต่อมา (สุพัตตรา สุภาพ,2542: 75) จากสถิติการหย่าร้างของคู่สมรส ดังตาราง

ตารางการจดทะเบียนหย่า พ.ศ. 2536-2539

พ.ศ.	จำนวน (คน)
2536	46,582
2537	46,908
2538	53,560
2539	56,718

ที่มา : สำนักบริการการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2540:19)

จากตารางเป็นสถิติที่แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของการหย่าร้างของคู่สมรส โดยจากการวิจัยของบุญประคอง ภาณุรัตน์ (2531:2) ได้บอกถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดความแตกร้างขึ้นในครอบครัวอันนำไปสู่การหย่าร้างนั้น เกิดจากการที่สามีและภรรยาไม่พึงพอใจในชีวิตสมรส เกิดความขัดแย้ง นำไปสู่ความสัมพันธ์ของครอบครัวในลักษณะที่มีความห่างเหินและหย่าร้างในที่สุดและงานของสุพิศราสุภาพ (2542:76) กล่าวถึงสาเหตุแห่งการหย่าร้าง มาจากความไม่ซื่อสัตย์ของคู่สมรส ซึ่งรวมถึงปัญหาการนอกใจกันของคู่สมรสและการที่ผู้ชายมีภรรยาน้อย ดังนั้นจากสถิติดังกล่าวจึงเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเร่งด่วน

ดังนั้นผลจากการวิจัยครั้งนี้ จึงเป็นสิ่งที่ช่วยชี้ให้เห็นถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการที่ผู้ชายมีภรรยาน้อย โดยเป็นการช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจถึงสาเหตุแห่งปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น อันจะนำไปสู่แนวทางการยับยั้ง ป้องกัน หรือแก้ไขปัญหานั้นเป็นผลมาจากการที่ผู้ชายมีภรรยาน้อยได้

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของปัจจัยต่างๆ อันได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับภูมิหลัง ประกอบด้วย อายุ อาชีพ รายได้ และปัจจัยอื่นๆ อันได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับการขัดเกลาทางสังคม อำนาจการตัดสินใจในครอบครัว ความพึงพอใจในชีวิตสมรส และความใกล้ชิด ที่มีต่อการมีภรรยาน้อยของผู้ชาย โดยเป็นการศึกษาถึงสาเหตุแห่งปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ตลอดจนทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ในครอบครัวของผู้ชายที่มีภรรยาน้อย อันจะเป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการที่ผู้ชายมีภรรยาน้อยได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการมีภรรยาน้อยของผู้ชาย ซึ่งผลของการวิจัยที่ได้จะทำให้ทราบถึงข้อเท็จจริงบางประการ อันจะเป็นแนวทางป้องกัน ปรับปรุงและแก้ไขพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดความไม่ราบรื่นของความสัมพันธ์ในครอบครัว นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางให้ผู้ที่สนใจได้ทำการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับด้านนี้ต่อไป

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการมีภรรยาน้อยของผู้ชาย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ได้อาศัยการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการเก็บข้อมูลแบบเจาะลึก จากผู้ชายที่สมรสแล้ว และมีภรรยาน้อย ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 15 ราย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย